

12.01.2016

Yönerge

Üniversite Senatosunun 13.01.2016 tarih ve 2016-001 sayılı toplantısında kabul edilerek onaylanmıştır.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Yönergesi

Amaç

Madde 1- (1) Bu yönerge, Hasan Kalyoncu Üniversitesi adresli bilimsel çalışmaların, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenerek bilim dünyasının hizmetine sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler. Yönergenin amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- a) Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına uygun bir açık erişim sisteminin kurulması.
- b) Yükseköğretim Kurulu bünyesinde kurulacak Ulusal Akademik Arşiv Sistemi'ne açık erişim standartlarına uygun veri sağlanması.
- c) Hasan Kalyoncu Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi ve korunması.
- ç) Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde saklanması sağlanması.

Kapsam

Madde 2- (1) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi, üniversite mensuplarının, üniversitede çalıştıkları süre içinde gerçekleştirdikleri ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmaları kapsar. Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur:

- a) Bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleler.
- b) Yayımlanma aşamasında olan makaleler.
- c) Yüksek lisans ve doktora tezleri.
- ç) Bildiri ve sunumlar.
- d) Seminer metinleri.
- e) Teknik notlar.
- f) Proje çalışmaları.
- g) Kitaplar.
- h) Kitap içindeki bölümler.
- ı) Ödüllü çalışmalar.

12.01.2016

- i) Patent belgeleri.
- j) Raporlar.
- k) Açık ders materyalleri.
- l) Afiş, video kaydı vb.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c ve 42/d maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu yönergede adı geçen;

- a) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,
- b) Açık Erişim Sistemi: Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,
- c) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Mensubu: Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik ve idari personelini, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini,
- ç) Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmasının Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması sürecini,
- d) İvedil Arşivleme / Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle açık erişim sisteminde arşivlenmesi sürecini,
- e) Kişisel Arşivleme: Bir Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensubunun bilimsel katkı sağladığı çalışmasını Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesini içeren süreci,
- f) Ambargo: Araştırma sonuçlarının 12 aya kadar erişime kapalı olmasını ifade eder.

Açık Erişim Sisteminde Yetki ve Sorumluluklar

Madde 5- (1) Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilirler.

(2) Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensupları yayıncının izin verdiği koşullar doğrultusunda yayının ön baskı, son baskı veya yayıncı sürümünün tam metinlerini Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi aracılığıyla erişime açarlar. Yayınların Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi hiç bir şekilde yazarların yayıncı tercihini ve yayın mecrasını sınırlamaz.

12.01.2016

(3) Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensuplarının yayına kabul edilen bilimsel çalışmalarının hakemden geçmiş şekli, yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile en geç bir ay içinde Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştirildikten sonra, patent yayını ile aynı tarihte arşivlenir.

(4) Yayınların Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi yayının yazarı tarafından yapılır.

(5) Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmalar Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

(6) Birden fazla Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivleme sorumluluğu başyazara aittir.

(7) Hasan Kalyoncu Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencileri tezleri kabul edildikten sonra, en geç bir ay içerisinde Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştirildikten sonra patent yayını ile aynı tarihte depolanır.

(8) Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensupları akademik çalışmalarının son sürümlerini, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesini onaylar.

Açık Erişim / Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim

Madde 6- (1) Hasan Kalyoncu Üniversitesi, araştırmalarını "açık erişim" seçeneği ile yayımlamak isteyen mensuplarını destekler. Yazarların yayıncılarla yaptıkları anlaşmalar ve depolama seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, "kamuya açık erişim" ve "ambargo süresi sonunda açık erişim" olmak üzere iki başlıkta uygulanır. Ambargo süresi 12 ayı geçmemelidir.

Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürlüğü

Madde 7- (1) Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürlüğü, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.

(2) Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürlüğü Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensuplarını Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlar, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.

(3) Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürlüğü Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensuplarının Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların üst verilerini Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Hasan Kalyoncu Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışılır.

(4) Açık Erişim Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürlüğü tarafından yürütülür.

12.01.2016

Enstitü Müdürlükleri ve Bölüm Başkanlıkları

Madde 8- (1) Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezlerin Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması ve açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatılarak tezin basılı ve elektronik kopyaları ile birlikte teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç 2 hafta içerisinde Kütüphaneye gönderir.

(2) Bölüm başkanlıkları öğretim elemanlarının yayınlarını Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için bilgilendirme yapar.

Bilgi İşlem Merkezi Müdürlüğü

Madde 9- (1) Bilgi İşlem Merkezi Müdürlüğü Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Yayımlama ve Yararlanma Hakkı

Madde 10- (1) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde bilgi kaynaklarını yayımlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

a) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ndeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.

b) Her hangi bir dergide yayımlamış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar, telif hakları doğrultusunda, dergideki formatı dışında Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenebilir.

c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan yayınlar, telif hakkı koşullarına göre Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

ç) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

Açık Erişim Sistemi Danışma Kurulu

Madde 11- (1) Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi Danışma Kurulu Rektörün başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur;

a) Akademik birimlerden birer temsilci,

b) Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Müdürü,

c) Bilgi İşlem Merkezi Müdürü,

12.01.2016

(2) Kurul, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Açık Erişim Sistemi uygulamalarını ve politikasını ilk üç yıl içerisinde her yıl, üç yılın sonunda takip eden dönemlerde her üç yılda bir değerlendirir.

Yürürlük

Madde 12- (1) Bu yönerge, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Senatosunun Kabulü ve Mütevelli Heyetinin onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- (1) Bu yönergeyi Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü yürütür.